

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

482. PLENARNO ZASEDANJE 11. IN 12. JULIJA 2012

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o krepitvi participativnih procesov in sodelovanja lokalnih oblasti, nevladnih organizacij in socialnih partnerjev pri izvajanju strategije Evropa 2020 (raziskovalno mnenje)

(2012/C 299/01)

Poročevalka: **Heidi LOUGHEED**

Sotiroula Charalambous, ciprska ministrica za delo in socialno varnost, je Evropski ekonomsko-socialni odbor v dopisu z dne 18. aprila 2012 v imenu prihodnjega ciprskega predsedstva Sveta EU zaprosila, da pripravi mnenje o naslednji temi:

Krepitev participativnih procesov in sodelovanja lokalnih oblasti, nevladnih organizacij in socialnih partnerjev pri izvajanju strategije Evropa 2020.

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 27. junija 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje soglasno sprejel na 482. plenarnem zasedanju 11. in 12. julija 2012 (seja z dne 12. julija).

1. Priporočila

- EESO poziva evropske institucije in vlade držav članic, naj se v sklopu strategije Evropa 2020 ponovno politično zavežejo k sodelovanju z vsemi ustreznimi partnerji (Evropskim parlamentom, Odborom regij, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom, nacionalnimi parlamenti, regionalnimi in lokalnimi oblastmi, socialnimi partnerji, organizirano civilno družbo, nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi organi, mesti in vsemi drugimi oblikami lokalne oblasti).
- EESO se zavezuje k nadaljevanju dela z nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi organi ter nacionalnimi predstavniki organizirane civilne družbe, in sicer tako, da bo postal evropska kontaktna točka in jim zagotovil posebno platformo, ki jim bo omogočila nadaljevanje dela v zvezi s strategijo Evropa 2020.

- Dolgoročno gledano EESO meni, da bi morala Evropska unija oblikovati dolgoročno predstavo o tem, kaj je končni cilj vključevanja zainteresiranih strani, in si prizadevati, da bi to postopno dosegla.
- S kratkoročnega vidika pa meni, da bi imelo večje število majhnih sprememb precejšen vpliv na napredek. Zlasti bi države članice in Evropska komisija morale nujno vnovič proučiti časovno načrtovanje in posamezne stopnje procesov ter s tem omogočiti, da bi lahko bile vse zainteresirane strani zares vključene vanje in zanje soodgovorne.

2. Uvod

2.1 Bližajoče se ciprsko predsedstvo je 18. aprila 2012 Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosilo, da pripravi mnenje na temo krepitve participativnih procesov in sodelovanja lokalnih oblasti, nevladnih organizacij in socialnih

partnerjev pri izvajanju strategije Evropa 2020, saj namerava to vprašanje postaviti za prednostno nalogo predsedovanja in neformalnega Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov (EPSCO), ki bo julija 2012.

Evropski semester se uporablja že tretje leto, zato je zdaj pravi čas, da se proučijo participativni procesi v sklopu strategije Evropa 2020 in ugotovi, kako bi jih bilo mogoče razviti.

2.2 Usmerjevalni odbor EESO za strategijo Evropa 2020 je namenjen nadzoru dela ter povezovanju nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in podobnih organov v državah članicah, da se tako izmenjajo izkušnje o tem, kako izboljšati participativne procese v sklopu strategije Evropa 2020.

2.3 Vloga EESO pri izvajanju strategije Evropa 2020 ⁽¹⁾ ima zdaj polno veljavo, Odbor pa želi svoja priporočila za izboljšanje participativnih procesov v sklopu strategije Evropa 2020 in evropskega semestra deliti tudi z drugimi.

3. Evropa 2020 – nov sistem

3.1 Evropska unija in njeno prebivalstvo se soočata z resno gospodarsko in finančno krizo, ki je močno prizadela celotno Evropsko unijo in njene državljane. Številne države članice so se znašle v izredno zaostrenih razmerah, povišana brezposelnost pa je še vedno zaskrbljujoča. EESO zato meni – in to je v preteklih treh letih tudi izrazil v številnih mnenjih –, da strategija Evropa 2020 še nikoli ni bila tako pomembna, saj ponuja celovit program za reforme, katerega namen je zagotoviti trajnostno rast in oblikovati odpornejšo Evropsko unijo.

3.2 Strategija Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast je najpomembnejša strategija za rast, v kateri so določeni cilji na ključnih področjih politike tako na ravni EU kot držav članic. Njeno področje uporabe je zelo široko, pri čemer je njen skupni cilj podpreti pametno, trajnostno in vključujočo rast ter zajeti dogajanje na področju inovacij, raziskav in razvoja, podnebnih sprememb, energije, brezposelnosti, industrijske politike ter socialne in teritorialne kohezije, obravnava pa tudi raven revščine, kohezijsko politiko in številna druga vprašanja.

3.3 Z upravljanjem strategije Evropa 2020 naj bi združili evropske, nacionalne in deljene pristojnosti v večplastnem sistemu ter s tem okrepili legitimnost poglobitve evropskega sodelovanja. Strategija Evropa 2020 v primerjavi z lizbonsko strategijo vsebuje medsebojno prepletene vodilne pobude, ki pomagajo osredotočiti se na pomembna tematska področja, prednostne naloge, glavne cilje in jih tudi podpreti, ter okrepljen in čvrst sistem nadzora, pri katerem obstaja možnost kritične ocene napredka (ali stagnacije) na nacionalni ravni.

3.4 Mehanizem poročanja se razlikuje od tistega v lizbonski strategiji, pa ne le, ker je bolj osredotočen, ampak ker je usklajen s procesi, ki izhajajo iz novih in izboljšanih sistemov gospodarskega upravljanja. Tako se zdaj na primer programi za stabilnost in konvergenco ter nacionalni programi reform istovrstno predložijo Evropski komisiji, kar omogoča celovitejši pregled nad trenutnim stanjem v posameznih državah članicah in njihovimi načrti.

3.5 Sprememba v procesu je bila prvič izpostavljena v samem dokumentu strategije Evropa 2020, v katerem je bilo jasno navedeno, da je treba "prevzeti večjo odgovornost" in v ta namen "[o]krepiti [...] tudi prispevek socialnih partnerjev ter zainteresiranih strani na nacionalni in regionalni ravni". Dana je bila konkretna zaveza k tesnejši vključitvi tako EESO kot Odbora regij v ta proces. Ta potreba po participativnih procesih je bila ponovljena ob različnih priložnostih, zlasti v sklepih Evropskega sveta iz marca 2010 in v *Navodilih za pripravo, izvajanje in spremljanje nacionalnih programov reform v sklopu strategije Evropa 2020*, ki jih je izdala Evropska komisija. Ta je v njih ponovno poudarila, da bo "pomembno nacionalne parlamente, socialne partnerje, regije in druge zainteresirane strani dejavno vključiti v pripravo nacionalnih programov reform, da se bodo bolj poistovetili s strategijo".

4. Izkušnje z evropskim semestrom

4.1 V treh letih od uvedbe strategije Evropa 2020 je postalo jasno, da so številne države članice odločene socialne partnerje in organizirano civilno družbo vključiti v evropski semester ter so te partnerje tudi vključile v svoje nacionalne procese. Vendar je prenos te odločenosti v prakso pomanjkljiv, saj je mogoče opaziti različne ravni odločenosti, kjer pa ta obstaja, se stopnja dejanske vključenosti partnerjev v proces razlikuje. Čeprav številne države članice obveščajo svoje partnerje in se z njimi posvetujejo, proces pogosto ni osredotočen, z vidika udeleženih pa se lahko zdi nepovezan oziroma se čuti pomanjkanje skupne strategije. EESO in drugi so zlasti izpostavili problematiko zelo kratkih rokov, zaradi katerih pogosto tako rekoč ni časa za pravo razpravo s socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe ali regionalnimi in nacionalnimi parlamenti. Ta problematika tudi ni prisotna zgolj na nacionalni ravni, ampak se številne organizacije na evropski ravni sprašujejo o tem, ali je proces evropskega semestra, upravljanje in spremljanje v sklopu strategije Evropa 2020 mogoče izboljšati. Evropski parlament je pripravil politična priporočila, da bi bolje opredelil svojo vlogo in morebitni prispevek ⁽²⁾, na skorajšnjo izdajo svojih smernic pa se pripravljata tudi Odbor regij.

4.2 V EESO je ustanovitev usmerjevalnega odbora za strategijo Evropa 2020 zagotovila bistveno osrednjo točko za naše delo. Odbor je tako dobil skupino, ki nadzira vse, kar se nanaša na strategijo Evropa 2020, in z njo povezano predloge, namesto da bi jo obravnaval zgolj po delih. Sej usmerjevalnega odbora se redno udeležujejo predstavniki Komisije in drugi akterji. Z namenom krepiteve vezi z nacionalno in lokalno ravno usmerjevalni odbor v pomembnih fazah evropskega semestra redno

⁽¹⁾ Kakor je razvidno tako iz sklepov spomladanskega Evropskega sveta leta 2011 kot tudi leta 2012.

⁽²⁾ "Kako učinkovit in upravičen je evropski semester? Krepitev vloge Evropskega parlamenta", 2011.

vabi nacionalne ekonomsko-socialne svete in podobne organe ter na lokalni ravni v sodelovanju z nacionalnimi akterji civilne družbe organizira dogodke, povezane s strategijo Evropa 2020. Te dejavnosti je treba okrepiti in razširiti.

4.3 Vloga EESO pri povezovanju nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in podobnih organov, ki sicer ni osredotočena zgolj na evropski semester in strategijo Evropa 2020, se je izkazala za koristno tudi pri pripravi naših in njihovih analiz, razumevanju razmer v celotni Evropski uniji, pa tudi pri krepitvi predlogov, ki jih dajejo tako EESO kot nacionalni ekonomsko-socialni sveti.

5. Pomen in uporaba participativnih procesov

5.1 Če želimo optimizirati vpliv evropskega semestra, je jasno, da bi bila izboljšanje in okrepitev participativnih procesov v sklopu strategije Evropa 2020 koristna za samo strategijo in s tem tudi za dobrobit državljanov.

5.2 Evropska unija in njene države članice pogosto omenjajo koristnost participativnih procesov in vključevanja organizirane civilne družbe. Socialni partnerji in širša javnost imajo dejansko vzpostavljenih več različnih sistemov in procesov, zato je koristno dati jasno vedeti, zakaj je to dejansko tako pomembno in kaj je možno pridobiti z dobro delujočim sistemom, ki zagotavlja večji obseg sodelovanja. Proaktivno sodelovanje s socialnimi partnerji in organizirano civilno družbo lahko privede do:

- *večje odmevnosti* pri širjenju informacij po celotni Evropski uniji in precejšnjega posrednega vpliva na druga področja;
- *večjega poistovetenja s strategijami*, če imajo vse zainteresirane strani občutek, da so jih pripravile;
- *sistema zgodnjega opozarjanja*: ker so organizacije civilne družbe in socialni partnerji precej bližje ljudem, lahko zgodaj opozorijo na razvoj mikrotrendov, in to precej pred tem, ko so zaznani na nacionalni ali evropski ravni;
- *zmogljivosti za preizkušanje idej in iskanje rešitev*: pričakovati je, da lahko tisti, ki bolje poznajo razmere, velikokrat bolje preizkusijo predloge, preden so ti v celoti izpeljani, in pogosto predlagajo zelo pragmatične in učinkovite rešitve;
- *boljšega izvajanja*: velikokrat so sami socialni partnerji in organizacije civilne družbe tisti, ki bodo odgovorni za dejansko izvajanje predlogov na terenu.

6. Konkretni predlogi za izboljšanje participativnih procesov v sklopu strategije Evropa 2020

6.1 Glede na procese, ki so se do zdaj uporabljali tako na evropski kot nacionalni ravni, EESO meni, da je treba na tem področju še veliko narediti in da je mogoče te procese razviti v sistem, ki bo resnično zagotavljal trdno partnerstvo med evropskimi institucijami, nacionalnimi vladami, socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, nacionalnimi in regionalnimi parlamenti in drugimi zainteresiranimi stranmi. Za večino tega bodo potrebna osredotočena in usklajena prizadevanja, pri čemer rezultati ne bodo hitro dosegljivi. EESO kljub temu meni, da je treba takšen sistem razviti s postopno izgradnjo strateškega in celovitega večplastnega partnerskega procesa ter hkratnim hitrim izvajanjem preprostih ukrepov, s katerimi bi lahko dosegli izboljšave na kratek rok.

6.2 EESO sploh poziva vse evropske institucije in vlade držav članic, naj se ponovno politično zavežejo k rednejšemu in bolj sistematičnemu vključevanju socialnih partnerjev, organizacij civilne družbe, nacionalnih parlamentov, regionalnih in lokalnih oblasti ter drugih zainteresiranih strani, pri čemer naj zagotovijo, da je to vključevanje čim celovitejše in del trdnih, izvedljivih in trajnih participativnih procesov v sklopu strategije Evropa 2020. V Lizbonski pogodbi je poudarjeno, da se je treba v procesu odločanja posvetovati s civilno družbo na evropski ravni. Če naj se države članice bolj poistovetijo s strategijo Evropa 2020 kot tudi s procesom evropskega semestra in se vanju bolj vključijo, bi se morale držati istih pravil ter se z ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi organi čim pogosteje posvetovati.

7. Evropski ekonomsko-socialni odbor

7.1 EESO glede na svojo vlogo meni, da mora nujno ostati osredotočen na vse dele strategije Evropa 2020 in se strateško navezovati nanje, če želi ohraniti zmogljivost za prepoznavanje morebitnih sinergij, ki jih omogočajo strategija in njeni sestavni deli.

7.2 EESO meni, da bi bilo treba delo, ki ga opravlja njegov usmerjevalni odbor za strategijo Evropa 2020, nadaljevati in razvijati. Usmerjevalni odbor mora ostati osredotočen na strategijo in njen vpliv na splošno javnost, za osnovo pa bi moral imeti notranjo komunikacijo s člani, ki ne sodelujejo pri njegovem delu, s čimer bi zagotovili, da ima vsakdo korist od pregleda in vpogleda, ki ju premore.

7.3 EESO meni, da so rezultati, ki jih je postopno dosegel z usklajevanjem povezav med ekonomsko-socialnimi sveti, kjer ti obstajajo, in njihovega dela, imeli zelo pozitiven učinek, vendar bi jih bilo mogoče še izboljšati. Poleg tega so številne od teh organizacij in številni njihovi člani na nacionalni ravni vključeni v strategijo Evropa 2020. EESO v zvezi z izboljšanjem sodelovanja pri strategiji Evropa 2020 meni, da je mogoče na tem področju s hitrimi in preprostimi ukrepi doseči znatne koristi. Po njegovem mnenju je tudi idealno umeščen, da postane evropska kontaktna točka za nacionalne ekonomsko-socialne svete in podobne organe, zlasti ko gre za pomoč pri njihovem delu v sklopu strategije Evropa 2020. Odbor je pripravljen

prevzeti takšno obveznost nadaljnje krepitve stikov in sodelovanja ter začeti ta proces tako, da bo k sodelovanju čim prej pritegnil nacionalne ekonomsko-socialne svete in podobne organe, in sicer v okviru dogodka na temo strategije Evropa 2020.

8. Hitri ukrepi za hitre spremembe

8.1 EESO močno podpira namero ciprskega predsedstva, da se osredotoči na krepitev participativnih procesov v sklopu procesa strategije Evropa 2020 in da tovrstne dejavnosti deloma obravnava tudi na neformalnem Svetu za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov, ki bo julija 2012. Odbor to v celoti podpira, saj je po njegovem mnenju dobro izhodišče za države članice in Evropsko komisijo, da bodo lahko dodobra proučile, kako lahko vsaka po svoje izboljšajo svoje dejavnosti.

8.2 EESO poziva vse države članice, naj na nacionalni ravni pojasnijo, katere vladne agencije so pristojne za posamezne ukrepe v sklopu strategije Evropa 2020 ter kakšno je razmerje med agencijami, pristojnimi za usklajevanje oziroma spremljanje nacionalnih programov reform, in agencijami, pristojnimi za njihovo izvajanje v praksi. Že zgolj osnovna pojasnitev tega vprašanja v vsaki državi članici bi akterjem omogočila učinkovitejšo interakcijo z ustreznimi organi.

8.3 Po mnenju EESO bo vsakomur razumljivo, kaj se dogaja, zakaj in na kakšen način, če bodo oblike sodelovanja, ki se uporabljajo v vsaki državi članici, ter opisi procesov in instrumentov, ki jih vlade nameravajo uporabiti, v celoti pregledni.

8.4 EESO meni, da bi morale Evropska komisija in države članice nujno vnovič proučiti časovno načrtovanje različnih ukrepov v sklopu evropskega semestra. Najtrdozvojniji izziv, na katerega opozarjajo skorajda vse zainteresirane strani v obstoječih strukturah, je pomanjkanje časa, ki je na voljo za kakršen koli dobro premišljen odziv ali ustrezno razpravo. Države članice bi morale nujno proučiti roke, ki so trenutno v uporabi, in načine, kako jih narediti razumnejše.

8.5 EESO regionalne in lokalne oblasti odločno spodbuja, naj se v svojem nacionalnem okviru in neposredno na ravni EU dejavnije vključijo v procese v zvezi s strategijo Evropa 2020. Z vzpostavitvijo platforme Odbora regij za spremljanje strategije Evropa 2020 je bil narejen odličen korak v tej smeri. EESO meni, da bi to dejavnije vključitev morale podpreti nacionalne vlade. Pregled, ki ga imajo lokalne in regionalne oblasti nad lokalnim dogajanjem in možnostmi uporabe, je ključen za ukrepe, ki jih bi bilo treba vzpostaviti, če naj strategija Evropa 2020 v celoti izpolni svojo potencialno vlogo.

9. Razvoj dolgoročnega celovitega participativnega procesa za strategijo Evropa 2020

9.1 EESO meni, da že obstajajo izjemno uporabni modeli za vzpostavitev trdnih struktur za stalni dialog. Prav tako meni, da *Kodeks dobrih praks sodelovanja civilne družbe v procesih odločanja*, ki ga je pripravil Svet Evrope ⁽³⁾, zagotavlja odličen okvir in nabor

načel za tovrstno delo, ki se lahko uporabi tudi za strategijo Evropa 2020. Evropska unija in države članice bodo lahko na podlagi tega nabora načel razprave postopno pomaknile po spektru vključenosti od razmeroma nizke ravni vključenosti, ki je predvsem osredotočena na **informiranje**, prek odprtega **posvetovanja** in razvijajočega se **dialoga** med sodelujočimi, vse do najvišje ravni, tj. vzpostavitve pravega **partnerstva**. To so štiri najpomembnejši koraki v spektru participativnih procesov, opisanih v kodeksu. EESO meni, da bi bilo treba procese v sklopu strategije Evropa 2020 postopoma začeti pomikati po tem spektru vključenosti. Kodeks zagotavlja tudi kopico zelo koristnih orodij, ki bi jih lahko uporabili za procese v sklopu strategije Evropa 2020.

9.2 Organizirana civilna družba v državah članicah bi morala biti vseskozi vključena v evropski semester. Eden izmed ključnih procesov pri **snovanju** je priprava osnutka nacionalnih programov reform. Proces priprave osnutka v državah članicah bi moral temeljiti na širokem in bolj sodelovalnem dialogu s socialnimi partnerji in organizirano civilno družbo. Ti akterji zagotavljajo ne le strokovno znanje za določanje ciljev ter zasnovano programov in strategij za področja, kot so zaposlovanje, izobraževanje in socialno vključevanje, ampak so tudi osrednji akterji pri izvajanju teh strategij.

9.3 Drug ključni korak v evropskem semestru sta objava in pregled priporočil za posamezno državo. Evropske socialne partnerje in organizirano civilno družbo je treba obveščati in se z njimi posvetovati o priporočilih za vsako posamezno državo članico. Pri tem je ključnega pomena časovno načrtovanje, da lahko organizirana civilna družba sodeluje že v zgodnji fazi oblikovanja prihodnjih možnosti za naslednje cikle.

9.4 EESO je v prejšnjih mnenjih predlagal primerjalno analizo kot način **merjenja napredka pri izvajanju** strategije Evropa 2020. V tem primeru nacionalni ekonomsko-socialni svet ali podoben organ na podlagi statističnih podatkov, ki so prosto dostopni na spletnih straneh Eurostata, analizira in določi svoja prednostna merila. Nekateri ekonomsko-socialni sveti to že počnejo, druge pa je treba k temu spodbuditi. S tovrstno primerjalno analizo zainteresirane strani nenehno spremljajo izvajanje reform, kar predstavlja pomemben prispevek k reviziji nacionalnih programov reform.

9.5 Sprejeti bi bilo treba ukrepe za poživitev razprave o izvajanju strategije Evropa 2020 v državah članicah, vlade pa bi morale oblikovati učinkovitejše procese za zagotavljanje **povratnih informacij** o vplivu širšega civilnega in socialnega dialoga o strategiji. Vloga civilne družbe pri izvajanju nadaljnjih dejavnosti je lahko v tem primeru posebnega pomena. Koristne bi bile redne konference v državah članicah, na katerih bi sodelovale vse ustrezne zainteresirane strani, pa tudi javna posvetovanja v Parlamentu, na katerih bi se predstavljali nacionalni programi reform.

9.6 Vse večje zavedanje evropskih institucij o potrebi po posvetovanju z organizirano civilno družbo je v protislovju s težavami, s katerimi se trenutno sooča večina nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in podobnih organov. Te organizacije se pogosto financirajo v glavnem iz javnih sredstev. V številnih državah članicah se je obseg njihovih sredstev močno

⁽³⁾ http://www.coe.int/t/ngo/code_good_prac_en.asp.

zmanjšal, zato so se nacionalni ekonomsko-socialni sveti ali enakovredni organi začeli osredotočati izključno na nacionalne prednostne naloge in omejevati sodelovanje na evropski ravni. Evropske institucije bi morale razmisliti, kako bi lahko podprle te organizacije in jim ponudile pomoč vsaj v zvezi z njihovim prispevkom k evropskemu semestru.

9.7 Imeti na voljo osrednjo kontaktno točko za izvajanje nadaljnjih dejavnosti v sodelovanju z nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi organi je lahko še posebej pomembno, zato bi lahko Evropska komisija proučila možnost, da EESO dobi pristojnost in podporo za organizacijo konference vseh nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov ali podobnih organizacij in institucij vsaj enkrat na leto, pri čemer bi bila ta časovno usklajena z evropskim semestrom, na njej pa bi razpravljali o evropskem semestru, strategiji Evropa 2020 ter njenem prispevku in najboljših praksah na tem področju.

10. Zainteresirane strani

10.1 EESO meni, da bi tudi same zainteresirane strani lahko obnovile svoja prizadevanja v procesih v sklopu strategije Evropa 2020. Čeprav je prepričan, da so za to odgovorne predvsem države članice, ki morajo vnovič proučiti svoje procese spodbujanja partnerjev k sodelovanju, bi se lahko same zainteresirane strani več naučile druga od druge ter bolj samozavestno stopile v neposreden stik z evropskimi institucijami in tudi nacionalnimi vladami. Čeprav morajo vlade nujno pregledati časovno načrtovanje procesov, bi se morale zainteresirane strani tudi znati bolje vnaprej pripraviti na faze evropskega semestra.

11. Posebni predlogi na področju zaposlovanja, revščine in izključenosti

11.1 Ciprsko predsedstvo Sveta je v zaprosilu, naslovljenem na EESO, poseben poudarek namenilo prispevku k boljši vključitvi civilne družbe v izvajanje in spremljanje na družbeno-političnih področjih, kot sta revščina in izključenost. EESO meni, da udeležba zainteresiranih strani v strukturiranem in rednem dialogu na evropski in nacionalni ravni odločilno vpliva na možnosti, da se za te probleme najdejo učinkovite rešitve.

11.2 Pomembno je, da poteka **partnersko sodelovanje** (ang. *stakeholder approach*) in da se vzdržuje strukturirani dialog z akterji civilne družbe pri oblikovanju politike, izvajanju in nadaljnjem spremljanju v okviru dejavnosti platforme proti revščini in socialni izključenosti. Na področjih, kot sta revščina in izključenost, so pogosto akterji civilne družbe tisti, ki neposredno na lokalni ravni zaznavajo trende in družbene spremembe ter javno opozarjajo nanje. Njihovo ciljno usmerjeno

zavzemanje za to, da se poudarjata perspektiva uporabnika in preventiva, pa tudi za razvoj in izvajanje inovativnih storitev za te ciljne skupine zagotavljajo dragocena spoznanja in izkušnje za strateška prizadevanja za boj proti revščini in izključenosti. EESO v zvezi s tem poudarja pomen vloge socialnega gospodarstva in nevladnih organizacij pri zmanjševanju revščine, ustvarjanju novih delovnih mest in razvoju storitev, ki na ustvarjalen način zadovoljujejo družbene potrebe.

11.3 V okviru teh političnih področij je treba navesti nacionalna socialna poročila, ki dopolnjujejo nacionalne programe reform in ki jih predloži Odbor za socialno zaščito. V teh poročilih, ki temeljijo na odprti metodi koordinacije, se ocenjuje socialna razsežnost strategije Evropa 2020. Na podlagi strategije letne rasti kažejo najnujnejše potrebe po reformi in vsebujejo predloge za konkretne ukrepe. Nujno je, da se razvije postopek za večjo udeležbo **zainteresiranih strani v nacionalnih socialnih poročilih**, saj sedaj njihova vključitev ni zadostna. Poleg tega je treba poskrbeti za boljšo prepletenost z nacionalnimi programi reform. Izredno pomembna je krepitev odprte metode koordinacije pri socialnem varstvu, pri čemer je treba za izhodišče vzeti celostne nacionalne strategije, da se tako doseže tesnejša povezava z Evropsko platformo proti revščini.

11.4 **Letnim dogodkom za preprečevanje revščine in izključevanja na ravni EU** bi morale slediti ustrezno posvetovanje na nacionalni ravni v sodelovanju z javnimi organi, osebami, ki so prizadete zaradi revščine, nevladnimi organizacijami, organizacijami socialnega gospodarstva, socialnimi partnerji in drugimi akterji civilne družbe. Cilj je skupaj ugotoviti pomanjkljivosti in proučiti napredek na tem političnem področju ter podati predloge za reforme. Časovno bi moral ta dogodek sovpadati s pripravo nacionalnih programov reform.

11.5 Prav tako bi bilo treba vnaprej načrtovati organizacijo **rednih srečanj za dialog in posvetovanje** o konkretnih vprašanjih, da zainteresirane strani dobijo možnost za prijavo interesa. V okviru partnerskega sodelovanja je treba tudi proučiti socialne posledice poročila o letni rasti in doseženi napredek.

11.6 Nacionalni programi reform in določitev nacionalnih ciljev sta ključni komponenti prizadevanj za izvajanje strategije Evropa 2020 in političnih strategij za preprečevanje revščine. Pomembno je ustrezno **opredeliti cilj revščine**, da bo ta vključeval tudi skupine, ki jih ogrožata revščina in večkratna izključenost, s čimer bi bilo mogoče strategije in reforme učinkovito prilagoditi tem skupinam. Pri tem sta odločilna vključitev akterjev civilne družbe in partnerstvo z njimi, saj ti pogosto lahko že zgodaj prepoznajo rizične skupine ali povečanje tveganja pri izključenih skupinah.

V Bruslju, 12. julija 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON